

MAGYAR KURIR.

N^r. 1.

Indult Bétsből, Pénteken, Januárius' 4-dikén, 1828.

Béts Jan. 4-dikén.

Előadtuk tisztelt Olvasóinknak ezen Újság' 47-dik száma alatt, hogy Nov. r-ső napján számos és fényes Kiküldöttség jelenvén meg itt Ns Poson Vármegye részéről; az, az Ő Felsége által kineveztetett Poson Vármegye örökös Fő Ispányának Méltóságos Gróf Pálffy Erneszt Úrnak örvendezve tisztelkedett. Ezen alkalmatossággal a' tisztelt Kiküldöttség Nagy Méltóságú Gróf Revisnyei Revitzky Ádám Első Vice Cancellárius Ő Excellentiáját is megtisztelte, hogy Ő Felsége által Fő Udvarnokká lett kineveztetésén örvendezzen. Most azon mind hathatós erejű, mind a' Magyar szíveket öröme élesztő ékes Beszédet, mellyel Ő Excellenciája a' nevezett kiküldöttséget fogadta, tisztelt Olvasóinkal, Magyarra fordítva, teljes örömmel közöljük.

Attól tartván mindazáltal, hogy talám ezen fordításban a' hathatós rövid Deák nyelvnek felséges erejét mindenütt eléggé ki nem fejezhettük; azt egyszerűsmind az eredeti nyelven is ide tenni jónak ítéltük.

Summo mihi cedit solatio peramica haec Dominorum Statuum et Ordinum Inclyti Comitatus Posoniensis attentio, qua me tam conspicua lectissimorum Virorum missione honorant. Gaudet enim cor meum svavi ac firmissima convictione, honorem hunc mihi a piissimis Patriae filiis ideo decretum fuisse, quod me quoque, et intemeratum Regis Subditum Servitoremque, et fidelem Patriae filium esse, inconcussa fiducia teneant. Novi equidem illas rerum vices, sub quibus publicam Salutem, positis ad Clavum Magistratibus, sine socia Regnicolarum opera nec per intensissimos Conatus assequi conceditur; ardua vero quaeque superare, et saluberrima obtineri, si fausta

Fellettébb való öröömre válik, a' Nemes Poson Vármegyebeli Tekintetes Karoknak és Rendeknek igen barátságos figyelme, mellynél fogva engemet, illy válogatott Férjfiaknak fényes kiküldöttsége által megtisztelnek. Örül ugyan is a' szívem, azon kellemetes és erős meggyőződésemből, hogy ezen megtiszteltetésem, leghűségesebb Hazánkfijai részéről, azért határozott meg, mivel engemet is a' Király feddhetetlen jobbágyának és szolgájának, 's Hazánk hív fijának lenni, tántoríthatatlan bizodalommal tartanak. Esmerem ugyan én a' dolgoknak azon állapotait, mellyekben a' közboldogságot, azon tisztviselők, kik a' Kormányra rendeltettek, az Országbeliek vélek egyesített munkálkodásaik nélkül, még legbuzgóbb törekedéssel se érhetik-el; de ellenben, akármelly szövevényes tárgyakat elintéz-

Principis, et Populi consensione, illis, qui gratia Regum suffulti muneribus defunguntur, Concivium etiam fiducia suffragatur.

Credet igitur, spero lubenter, Indolyta haec Deputatio, quod mihi hocce publicae fiduciae documentum, et in pretio supremo sit, et prosperi in gerendo munere successus vadimonium praebeat; nunc praesertim, cum illud fortunatum momentum adesse cerno, quo dilectam Patriam nostram omnis prosperitatis fastigium assequuturam, non tam spero quam positive scio. Paterno enim incomparabilis Regis nostri Cordi Hungarus gratus, Patria chara, avita Constitutio nostra Sacra, omniaque Consilia, probata sunt, quae ad veneranda Majorum Instituta, quibus Regis, et Regni Jura fulciuntur, integre conservanda diriguntur; quis autem Nostrum absque summo in Nosmet ipsos piaculo vel a longe vereatur, talia ex parte Regnicolarum contingere posse, quae debito, sanctis Patriae Legibus obsequio minus consona, ea morentur, quae Augustissimus Pater Patriae pro Hungaria, et Hungaris magno, indefessoque suo animo volvit.

Felicem me! quod in iis, quae sacro summi Terrae Principis scopo constabiliendae Nostrae incolumitatis jam acta, et proximius agenda sunt, inalterabili tantum Domini, et Regis mei voluntati, ac firmissimae intentioni licuerit, liceatque subservire, dum post tanta novissima etiam in totam Gentem nostram Re-

hetnek, és fogyanatosan tzelokat el-érhetnek, ha a' Fejedelem és Nép, szerentsés egyetértésekkel, azok, kik Királyi kegyelmekkel fel-ruházva, Hivatalokat viselnek, Hazafi-társaik' bizodalnok által is segítettnek.

Elhithetheti tehát magával, örömezt reménylem, ezen Tekintetes Kiküldöttség, hogy ezen nyilvánóságos bizodalnoknak tanuságát, mind legnagyobb betsben tartom, mind pedig hogy ez, a' Hivatalomnak viselésében, szerentsés sikerének, kezességül szolgál; kiváltképpen most, midőn azt a' szerentsés szempillantást jelen lenni látom, mellyben, hogy Édes Hazánk minden boldogságnak poltzára el fog jutni, nemtsak reménylem, hanem bizonyosan is tudom. Mert a' mi hasonlíthatatlan Királyunk Atyai szívének a' Magyar betses, Hazánk kedves, ősi Országalkotmányunk szent, és minden tanátskozárok jóvá vagynak hagyattalva, mellyek, azon, Eleink tiszteletre méltó Intézeteik épségeken való fenntartására erányoztatnak, a' mikre a' Király és Országunk Igazai támaszkodnak. Ki volna pedig közülünk, a' ki, ön magunk ellen annyira vétkezhetnék, hogy tsak távolról is tartana attól, hogy, az Ország lakosai részéről, történhetnének olyanok, mellyek a' Haza szent törvényei eránt tartozó engedelmességgel öszve nem férvén, azokat hátráltatnák, a' miket a' Haza felséges Attya, Magyar Országra 's a' Magyarokra nézve, fáradhatatlan nagy lelkében forgat.

Boldog vagyok én, hogy azokban, mellyek már legfelségesebb Fejedelmünk szent tzelja szerént, a' mi állandó szerentsénk megalapítására meghatározottak, és legközelébb megfognak határoztatni, tsak egyedül az én Uram és Királyom megmásolhatatlan akarátjának és igyekzeteinek lehettem és lehetek szolgálatjára; midőn egész Nemzetünk eránt a' Ki-

gii amoris documenta, nota Orbi Universo, et insita cordi Hungaro homagialis gratitudo, ejusque ad sublimia quaeque semper incensus Regis et Patriae amor, cuncta prospera vero certoque omine praevidere jubent; — Deus enim, ter optimus Populorum Sospitator, amato Regi, Gentis nostrae Patri ac Palladio, Nestoreos annos, perennemque prosperitatem in omni largietur, in condignum proemium ardentissimorum votorum, quae pro Illo ad Coelos ex omni Corde volant.

rályi szeretetnek annyi legújabb bizonyosságai után, az egész világ előtt esmeretes, és a' Magyar szívbe béoltatott jobbagyi háládatosság, és ennek minden Nagyokra szüntelen lángoló, Királyát és Hazáját szerető lelke, bizonyos és kétségtelen jövődöléssel láttatják előre velünk mindeneknek kedvező kimenetelét; mert az Isten, a' Népeknek legfőbb Védője, a' szeretett Királyt, Nemzetünk Attyát és Palládiumát, Nesztori esztendőkkel, szüntelenvaló boldogsággal felmulhatatlanul megajándékozta, azon buzgó könyörgéseknek érdemlett jutalmául, mellyek Érette minden szívből az egek felé emelkednek.

Azon igen fontos foglalatú hivatalos Oklevél közlése után, mellyet az Austriai Ts. K. Internuncius a' Fényes Portának Márt. 12-dikén által adott, 's a' mellyet mi a' 51 és 52-dik szám alatt végig kiadtunk, ezen jegyzéseket teszi a' Beobachter:

Ezen Tudósításnak hasznát kívánjuk venni, egy olly Dolognak megvilágosítására, a' melly felől bizonyos idő óta hamis vélekedések terjedtek el, és a' mellyeket az Anglus Courier (valamint más Újságok is, de a' mellyeket mi méltóknak sem tartunk a' megtzáfolásra) úgy ad elő, mint az Austriai Politikának a' Napkeleti Dolgokra nézve, mint egy Kultsát.

A' Courier, állítása szerént, hiteles kutfőből tudja, hogy Austria egész October elejéig azon vólt, hogy a' Török Ministereket a' Békességtől való idegenkedésben megerősítse, 's nevezetesen arra ösztönözte, hogy azok a' Londoni szövetség által egyesült Udvarok ajánlásait meg se halgassák. October elején az Austriai Internuncius hirtelen más hangon kezdett beszélni, még pedig azon az okon, mivel az Austriai Udvartól ke-

mény pirongatást kapott; attól fogva mindég a' békességet sürgette, sőt a' későbbi időkben minden mesterségét megvetette, hogy békességet eszközöljön. 's a' t.

Ide megy ki rövideden a' Vád. A' Dolog a' mennyiben nekünk értésünkre esett, ekképpen van: —

Az Internuncius Instructióit a' mi illeti, ámbár azok a' körülállásokhoz képest időről időre némi némű képpen módosítottak, de a' mi azoknak Lelke és Valósága, valamint tzeljok is, az, a' Pártütésnek minden periodusain keresztül mindég ugyan az maradott. A' Tsászárnak soha sem vólt más kívánsága, sem Konstántzinápolyban mást ki nem nyilatkoztatott, hanem hogy annak a' boldogtalan háborúnak minél hamarább végképpen és olyan módon szakasztás vége, mellyen az abban részt vevő minden felek meg nyughassanak.

Ide tzelozott az Austriai Ministernek a' Portánál való minden tselekedete és beszédje. Bár melly különbözőségek támadtak is időről időre az Európai Udvarok között, az eszközök megválasztása eránt való gondolkodások módjára néz-

ve: minden próbatétel, melly e' kívánatos tzelnek elérésére nézve tétel, vagy egyenesen a' Tsászári Kabinétből eredett, vagy minden lehető módokon munkába vétetett, és az Austriai Követ által Konstantinápolyban hathatósan előmozdított; a' mint erről idővel minden Európai és Török Archivumok bizonyosságot tehetnek.

Augusztus 16-dikán a' m. e. tettek először a' Hármasszövetség' Követei a' Londoni Szövetség következtében a' Török Udvarnál némelly Nyilatkozatásokat, és az Internunciust megkérték, hogy ő azokat valamint más ilyen esetekben is tselekedett, a' Török Ministereknek voltaképpen való megfontolás végett ajánlaná. Az Internuncius jól tudta, hogy az Austriai Udvar — bizonyos okokból, de a' mellyeknek a' magyarázgatása nem ide való — a' Londoni Traktátusba semmi részt nem vett. Ő tehát gondolkodóba esett, ha valyon mindazon régebben hozzá érkezett és soha vissza nem húzott átaljában való Instructiók mellett is, az ő részéről egy olyan Dolognak az előmozdításán való munkálodás szabad és tanácsos lenne e', a' melly Dolog t. i. egy az ő Udvara előtt egészen idegen Egyességen fundálódott; ezt az ő Tanakodását egy tapasztalt Diplomaticus sem fogja neki hibául tulajdonítani. Mind e' mellett is nem hogy a' Porta eránt eddig való maga viseletét megváltoztatta, vagy a' belső Békesség helyre állítására 's a' külső Békesség munkálodására tzelőző fáradohatatlan igyekezeteivel fel hagyott volna Báró Ottenfels, sőt inkább minden tzel szerint való Eszközöket elő vett, hogy a' Portát meggyőzze azon veszedelemről, mellynek ki lenne tétel, valamint arról is, melly mulhatatlan szükséges legyen engesztelő eszközökhöz nyúlni. Még a' sem tántoríthatta meg az ő állhatossá-

gát, mikor a' Török Ministerek több ízben forma szerént kinyilatkoztatták, hogy sem az Austria közbenjárása, sem annak a' három Hatalmasságok Fenyegéseivel egybe kötött intései a' nagy Urat reá nem vehetik, hogy Feltétele mellől elálljon. Ő tehát a' további bánása módjának tsak a' formájára nézve esett valamennyire gondolkozóba; 's ámbar egy hivatalbeli írásnak a' beadását, — a' mellynek fogatlan volta nyilván meg volt mutatva — az Austriai Udvarnak további Instructiójáig magára nem vállalta, de a' három egyesült Udvarok Követjei előtt a' Portánál való élő szóval tett Javasításainak, 's sürgetéseinek fáradohatatlan folytatása által, békességre tzelőző szíves Törekedéseinek minden kétségen kívül való Bizonyosságát adta.

Mikor e' szerént a' Dolognak mi- ben létét Bétsben megtudták, az Internuncius az ő elébbeni Instructiójára útasított, és az ő kevés szempillantásig tartó Tanakodásának egy, mind a' Díván, mind a' Hatalmasságok Követei ellen intézett Ki-nyilatkoztatás véget vett. Ő tehát soha semmit vissza nem húzott, sem a' bánása módjában semmit meg nem változtatott, hanem ment a' maga útján, mind addig, valamíg a' Reménységnek valamelly sugára látszott, hogy egy az Emberiségre nézve veszedelmes bajnak, az az ellen való hathatós munkálodása által eleit veheti, a' mit ő ilyen tzelből tselekedett azt még az ellenségei sem tagadhatják.

Ezen együgyü és hiteles előadás megmutatja, mitsoda szempontból kellessék a' dolgot nézni azoknak, kik vagy tudatlanságból, vagy a' Tsászári Udvar és az ő Ministerei eránt való gyűlölségből, azoknak a' Görög Dologokra nézve való bánások módját kárhoztatják.

Nagy Britannia.

Lord Goderich az első Minister 13-dik v. 14-dik Decemberben a' Királyt megkérte, hogy hivatalából botsássa el. — De a' Király ebben meg nem egyeztén, néki a' dolgának jobban való megfontolását ajánlotta.

Későbbi tudósítások szerint Lord Goderich kérése elfogadtatott; és Lord Harrowby't s Marquis Wellesley't az Első Ministerteriséggel megkínálták.

Közzülök az első Sandon-ból a' jószágából Londonba jöven, Dec. 17-dikén Huskisson Urral Windsorba a' Királyhoz ki ment; de az első Ministerséget el nem fogadta. Lord Goderich — a' mint hiszik — hivatalába tsak addig marad meg, míg helyébe más találkozik. Úgy beszél, hogy Lord Holland, Hertzeg Wellington, Marquis Wellesley és Peel Úr újra a' Ministeriumba fognak lépni.

Ezen Nemzeti Magyar Ujság Kiadója a' két Magyar Hazához.

Sokan tsudálkozni fognak, elgondolhatom, a' két Magyar Hazában, midőn látják, hogy én ezen elhagyatott Nemzeti Magyar Ujságnak folytatását átvettem. Tsaknem közönségesen tudva van ugyanis, hogy ennek, mintegy két esztendő óta, alig voltak annyi Olvasói, a' mennyinek jövedelméből a' kiadása költsége kikerülhetett volna. — Okát leginkább, talám, Szerkeztetőjének elgyengült beteges állapotjában kereshetjük, melly miatt az Ujságnak pontos elküldözésére, a' mi itt fő dolog, nem figyelmezhetett. Valósággal meg is kelle vala már szünie, haneha egy buzgó Hazánkfia, mind az Ujság boldogult Kiadója abbeli érdemeinek tekintetéből, hogy annak írása körül szinte negyven esztendeig fáradozott, mind annak megfontolásából, hogy egy Nemzeti Ujság lételének az Uralkodó Fővárosban leendő megszűnése, nemtsak Nemzeti Literaturánknak tetemes kárára lenne, hanem, sok más tekintetben, a' két Magyar Hazát is kedvetlenül érdekelhetné: hanyatló ügyét magáévá tette, 's Kiadóját előregedett 's elgyengült korában, nemes lelkű hazafiúságból, tartogatta volna. Ez a' nemes gondolkozású Férjfiú, kiről már a' M. Kurírnak Dec. 18-dikán költ 49-dik száma alatt, Pántzél Dániel halála jelentésekor, mint Jóltévőjéről, említést tettem, Tekintetes Kováts János Úr, Egri születésű Hazánkfia, Fő Mélt. Pálffy József Ö Hertzegsége Fiainak volt Nevelőjök, ki ez által közelebb a' Novemberi M. Kurírban is hivatalosan leírt érdemeit, mellyekért Ö Ts. K. Felsége November 11-dikén, különösen az Eperjesen fundált Bibliothekájára nézve, kegyelmes megelekedésének megbizonyítására, nagy arany Emlékpénzel méltóztatott megtisztelni, — új érdemmel tetézte meg. — Ugyan azon indító okok, ugyan azon tekintetbeli megfontolások, mellyek a' tisztelt Hazafit ennek fenntartására ösztönözték, bírtak engemet több buzgó Hazafiak biztatásaikkal együtt arra, hogy még ilyen elhagyatott állapotjában is ezen Ujság folytatására magamat elhatározzam, 's ez eránt Ö Ts. K. Felsége kegyelmes engedelmének megnyeréséért esedezzem. Bízván tehát, mind a' Nemzetnek pártfogásába, mellyre magamat folyvást a' Nemzeti Nyelv és Literatura előmozdítására tzelző fáradozásim által érdemessé tenni, tehetségem szerint, mindenkor igyekeztem, mind abba, hogy magamra vállalt, foglalatosságomban kötelességemnek a' két Haza megelekedésére, megfelelhettek: örömmel és az-

zal a' teljes reménységgel kezdek munkámhoz, hogy az elenyészéshez közelgetett Bétsi Magyar Újságot mintegy hamvaiból feleleveníthetem.

Tudom ugyan, hogy, három politikai Magyar Újság lévén a' két Magyar Hazában, tzelomnak elérését, nehezen, 's tsak kettőztetett szorgalmatosságom útján reménylhetem. De ha mégis meggondolom, hogy a' három Újság közül minde-
niknek lehet, sőt nagyon is tulajdon betse, és lesz is mind addig, míg ezeknek Szerkez-
tetői helyheztetések 's a' Magyar Literatura előmozdítása tekintetéből a' Nemzet hasz-
nára kigondolt munkálkodásaikhoz képest, feltett tzeljoknak emberkedve megfele-
ni serénykednek; úgy a' felől is meg lehetek győződve, hogy, egy ilyen
felemelkedett 's nemes gondolkozásáról világszerte esmeretes Nemzettől, mindenik
várhatja pártfogását, annyira, hogy ezeknek Kiadói még inkább öszvevetett vál-
lakkal 's egyesített erővel fognak a' szent tzelra barátságos egyetértéssel munkál-
kodni.

A' mi közelebbről ezen Újságot illeti, ebből hetenként két árkus fog mos-
tani formájában, ezen új betűkkel nyomtatva megjelenni. Három első levelén a' po-
litikai nevezetesebb történeteket híyen, hamar, és rövid kivonásban igyekszem ki-
adni. Ezt követik Hazai Tudósítások, mellyek, ha többre terjednek, e' mellett
külön Toldalékba tétetnek. Többre még most ki nem terjeszkedhetem. Mind, a'
mivel Tisztelt Olvasóimnak 's folyvást kedveskedhetem, az, hogy Magyar Ország
Vármegyéinek Mappáiból, minden fertály esztendőben egy egy kiszínelt (illumi-
nált) Mappát fogok az Újság mellett elküldözni. Ezek ugyan a' két Hazában már
közönségesen elterjedtek; de mivel közülök többek megjobbítva újra is kimetszet-
tek, mint legközelebb Zólyom és Veszprém Vármegyék, reménylem, hogy még
azok előtt is kedvesek lesznek, kik az egész Magyar Atlást már megszerezték.
Most nevezet szerint munkában vannak; Vas, Tolna, Csongrád, és Szathmár
Vármegyék Mappái.

Hogy pedig különösen Hazabeli nevezetes történeteket is közölhessek; ezen-
nel alázatosan kérem a' két Magyar Hazának minden rangú és rendű Hivatalbeli
Tisztviselőit és Tudósait, méltóztassanak engemet, nevezet szerint a' Hivatalokban
esett változások, megtiszteltetések, a' T. N. Vármegyékben véghez ment Tisztújítá-
sok 's minden olyan történetek felől, mellyek a' két Magyar Hazában az Újság Ol-
vasói előtt kedvesek és tudásra méltók lehetnek, tudósítani.

Abbeli teljes bizodalomból tehát, hogy buzgó Hazámfiától e' részben is se-
gíttetem, 's új pályámban igyekezetem szerint kötelességemnek megfelellhetek, re-
ménylem, hogy így ezen Újság a' Hazai és Külföldi Tudósítások és az Erdélyi Ha-
zai Híradó mellett is új életre kaphat, és erre, 's személyemre nézve, bérekeszté-
sül, alkalmaztatva, még tsak azt mondom, a' mit Esau mondott vala az Attyának
Isáknak (I. Mos. XXVII. 37.) midőn ez ő helyette, tévedésből, Jákóbot áldotta meg:
Kedves Hazám! Avvagy tsak egy két áldásod nagyon e' Tenéked? áldj meg kérlek
— valahára — Te fíjadat, engemet is,

M á r t o n J ó ' s e f e t.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f P r o f e s s o r.

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)